

॥ ४ ॥ वर्तयन् अनुतिष्ठन् ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ अलक्षणकुष्ठापस्मारादिविरुद्धलक्षणम् ॥ ८ ॥ ९ ॥ श्रवात्श्रवणात् तंपुरुषम् जनाः साधवः ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ संकुसुकोदुर्जनः अ
भीष्म उवाच अत्र ते हं प्रवक्ष्यामि यन्मां त्वमनुपृच्छसि ॥ अल्पायुर्येन भवति दीर्घायुर्वपि मानवः ॥ ४ ॥ येन बालभते कीर्तिर्येन बालभते श्रियं ॥ यथा वर्तय
न्पुरुषः श्रेयसासंप्रयुज्यते ॥ ५ ॥ आचाराह भते त्वया युराचाराह भते श्रियं ॥ आचारात्कीर्तिमाप्नोति पुरुषः प्रेत्य चेह च ॥ ६ ॥ दुराचारो हि पुरुषो नेहायुर्विदते मह
त् ॥ त्रसंति यस्माद्भूतानि तथा परिभवन्ति च ॥ ७ ॥ तस्मात्कुर्यादिहाचारं यद्विच्छेद्भूतिमात्मनः ॥ अपि पापशरीरस्य आचारो हं त्यलक्षणं ॥ ८ ॥ आचारलक्षणो
धर्मः संतश्चारित्रलक्षणाः ॥ साधूनां च यथा वृत्तमेतदाचारलक्षणं ॥ ९ ॥ अप्यदृष्टं श्रवादेव पुरुषं धर्मचारिणं ॥ भूतिकर्माणि कुर्वाणं तं जनाः कुर्वते प्रियं ॥ १० ॥
येनास्तिकानि क्रियाश्च गुरुशास्त्राभिलंघिनः ॥ अधर्मज्ञादुराचारास्ते भवन्ति गतायुषः ॥ ११ ॥ विशीलाभिन्नमर्यादानित्यं संकीर्णमैथुनाः ॥ अल्पायुषो भवन्ती
हनरा निरयगामिनः ॥ १२ ॥ सर्वलक्षणहीनोऽपि समुदाचारवान्नरः ॥ श्रद्धधानो न संयुश्च शतं वर्षाणि जीवति ॥ १३ ॥ अक्रोधनः सत्यवादी भूतानामविहिंसकः ॥
अनसूयुरजिह्वश्च शतं वर्षाणि जीवति ॥ १४ ॥ लोष्टुमर्दी तणच्छेदी न खखादी च यो नरः ॥ नित्योच्छिष्टः संकुसुको नेहायुर्विदते महत् ॥ १५ ॥ ब्राह्मे मुहूर्ते बुध्येत धर्मा
र्थो चानुचितयेत् ॥ उत्थाया च म्यतिष्ठेत्पूर्वां संध्यां कृतां जलिः ॥ १६ ॥ एवमेवापरां संध्यां समुपासीत वाग्यतः ॥ नेक्षेतादित्यमुद्यंतं नास्तं यांतं कदाचन ॥ १७ ॥
नोपसृष्टं न वारिस्थं न मध्यं न भस्मो गतं ॥ ऋषयो नित्यसंध्यत्वादीर्घमायुरवाप्नुवन् ॥ १८ ॥ तस्मात्तिष्ठेत्सदा पूर्वापश्चिमां चैव वाग्यतः ॥ येन पूर्वामुपासंते द्विजाः
संध्यां न पश्चिमां ॥ १९ ॥ सर्वास्तान् धार्मिको राजा शूद्रकर्माणि कारयेत् ॥ परदारानगंतव्या सर्ववर्णेषु कर्हि चित् ॥ २० ॥ न हीदृशमना युष्मं लोके किंचित् न विद्य
ते ॥ यादृशं पुरुषस्येह परदारोपसेवनं ॥ २१ ॥ यावंतरोर्मकूपाः स्युः स्त्रीणां गात्रेषु निर्मिताः ॥ तावद्वर्षसहस्राणि न रकंपर्युपासते ॥ २२ ॥ प्रसाधनं च केशानामं
जनं दंतधावनं ॥ पूर्वार्द्धे एव कार्याणि देवतानां च पूजनं ॥ २३ ॥ पुरीषभूत्रे नो दीक्षेन्नाधितिष्ठेत्कदाचन ॥ नातिकल्यं नाति सायं न च मध्यं दिने स्थिते ॥ २४ ॥
नाज्ञातैः सह गच्छेत् नैको न वषट्कैः सह ॥ पंथादेयो ब्राह्मणाय गोभ्यो राजभ्य एव च ॥ २५ ॥ वृद्धाय भारतमायगर्भिण्यै दुर्बलाय च ॥ प्रदक्षिणं च कुर्वीत परिज्ञा
तान्वनस्पतीन् ॥ २६ ॥ चतुष्पथान् कुर्वीत सर्वान्विषदक्षिणान् ॥ मध्यं दिने निशाकाले अर्धरात्रे च सर्वदा ॥ २७ ॥

स्थिरश्च संकुसुको स्थिर इत्यमरः ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥